

Valentin Matić
ZLATNI UČITELJ

Urednik
Zoran Kolundžija

Autor crteža na korici
Jovana Popović Benišek

Prvo izdanje ove knjige objavila je
Prosveta, Beograd, 2018.

Valentin Matić

ZLATNI UČITELJ

PROMETEJ
Novi Sad

Poštovani Homo sapiense,

Ti umni čoveče, jedini preživeli od roda Homo.

Ti razumni, misleći, genijalni stvore, Homo sapiens, sapiensu.

Znam, da ćeš napredovati. Znam, da nisu daleko dani kada ćeš otkrivati druge galaksije i naseljavati se po drugim planetama gde ćeš upoznavati druga razumna bića. Kraja tvome napredovanju nema, osim ako sam sebe ne dovedeš do uništenja. Stizaćeš dalje od svojih misli. Granice svoga znanja ćeš svakodnevno proširivati. Tehnološki napredak će prevazilaziti tvoje najmaštovitije snove. Produžavaćeš granicu života. Moj životni vek će jednoga dana biti smešno kratak naspram tvoga.

Ako jednom postaneš toliko moćan da ti niko neće trebati, toliko dugovečan da strah od smrti neće ni postojati, toliko sujetan da ćeš samo uzimati, ne zaboravi na jedno lepo, uznemirujuće i oslobađajuće osećanje koje te je hiljadama godina vodilo. Ne zaboravi na ljubav. To predivno ljudsko osećanje bez koga je na kraju sve besmisleno.

Širi učenje ljubavi gde god budeš bio!

Tvoj predak

Znanje ljubavi Valentina Matića

(Izlaganje književnika i kritičara Dušana Stojkovića na promociji romana "Zlatni učitelj" 23. jula 2018. u Udruženju književnika Srbije)

Srpska književnost nastala u dijaspori odavno je prestala – ili bi barem tako trebalo da bude – da bude posmatrana kao nešto što se stvara u literarnom getu. Nikakav popust se ne sme davati onim piscima koji žive i stvaraju izvan matice. To nije dobro ni za našu književnost, ni za njihovo delo, ni za njih same. Međutim, kod nas to nije uvek slučaj. Već mi je dozlogrdilo da slušam hvalospeve delima koja, pre svega, u književnost uopšte i ne spadaju. Svako može da radi šta hoće, pa i da piše i da objavljuje, ukoliko sam finansira ili nađe sponzore koji će to učiniti. Svoja sočinjenja, ali ne mora književna kritika da to podržava, pronalazeći u njima ono čega tu uopšte nema. Valentin Matić, na svu sreću, ne pripada tim, i takvim, kudikamo brojnijim, našim "piscima" (navodnice su obavezne) u egzilu. I u trima svojim pesničkim knjigama – *Klackalica* (1996), *U tuđini* (1998) i *Hvatač prošlosti* (2016) i još više, kudikamo više, u svom proznom prvencu – *Zlatni učitelj*, o kojem pišemo, on je pokazao da ima talenta i da ono što on stvara nije samo, i nije jedino, književna razbibriga. Kada se ka prozi, posle stečenog pesničkog iskustva, uputio, osmotrio je šta se u njegovoj prošlosti, sada u uspomene pre-

seljenoj, zbilu, vešto je uhvatio prošlost, oslikavajući mukotrpnost i tragičnost života, svakog života u tuđini, ali se nije zaustavio samo na tome, već je bacio pogled i ka budućnosti koja čeka i njega i ono što je ispod njegovog pera, ili na tastaturi njegovog laptopa, niklo. Ako se sada nalazi na klackalici između poezije i proze, čini mi se da nje zapravo i nema: piscu, po meni sasvim očito, proza daleko više leži. Ono što je u njegovoj poeziji “mirisalo” na opšta mesta, u njegovoj prozi je postalo sastavni atom pažljivo probranih detalja kojima se, postupno i plastično, oslikava život gubitnika u tuđini koji nas navodi da u životnoj drugosti među drugima, stranim drugima, otkrijemo i vlastitu drugost, upoznamo se sa svojim drugim Ja, skinemo košuljicu u kojoj smo bili i, opečeni životom, sa stečenim iskustvom u prtljagu, potražimo drugi, moguće jedini pravi, život, ne priznajući nikad da je životni poraz konačan i da posle pada nema novog uzletnuća.

Svojevremeno je, takođe emigrant, Bugarin u Parizu, književni teoretičar Cvetan Todorov objavio knjigu *Mi i drugi: francuska misao o ljudskoj raznolikosti*, u kojoj je sabrao tekstove različitih francuskih mislilaca i njihove filofske pokušaje da se Francuzi opredele – prihvatanjem ili odbijanjem – u određenju prema drugom / stranom / tuđem koje se, i po misaonoj inerciji i po preuveličanoj samohvalisavosti, smatra manje vrednim od domaćeg. Roman Valentina Matića *Zlatni učitelj* je književno štivo u kojem autor pokušava, u dobroj meri i uspeva, da ocrta najrazličitije drugosti koje nas u životu neminovno prate. Odrastanjem postajemo drugi u odnosu na ono što smo ranije bili. Svaka žena s kojom bivamo u bližem kontaktu dodaje ponešto drugosti našem karakteru i ponašanju. Promena sredine, odlazak u tuđinu koja bi trebalo da nam postane druga domovina a koja nikada to zapravo postati ne može, nagoni nas da se, otkrivajući drugo

u sebi, opredelimo prema drugosti koju nam ona, bilo nudi, bilo uskraćuje. Starost je drugost u odnosu na mladost. Jednom rečju, drugosti je bezbroj i naš život u dobroj meri zavisi i od toga kako, i koliko, uspevamo da im se približimo i prilagodimo, da ih upijemo u sebe, ali tako da ne ugrozimo ono što je samo srce našeg postojanja a što bismo mogli, i morali, za našu svojost da držimo i kao takvu je očuvamo.

Najpre, treba krenuti od toga da je *Zlatni učitelj*, iako prvi roman svoga autora, napisan u izvesnom smislu kao muzički roman u kojem se jedna tema nadovezuje na drugu, tvoreći osobenu strukturalnu kompoziciju. Otpočinje piščevim apostrofiranjem homo sapiensa kojem se skreće pažnja da nikako ljubav ne sme da smetne sa uma. Ljubav će (prema ženama, kćerki, Mariji, životu, prijateljima, sećanjima, domovini...) upravo biti ta koja će pripovedaču pomagati, i pomoći, da se ponese sa svim zamkama koje su ga u životu pratile... Prva "tema" je magična pečurka *Zlatni učitelj* (ona koja je u naslovu romana s razlogom jer je bila pokretač radnje u njemu, inicijalna kapisla velikog preobražaja koji se u glavnom junaku zbija) o kojoj mu govori stariji prijatelj Baltazar koji mu omogućuje i da je proba kako bi, kao pod lupom sagledavši sav svoj dotadašnji život, ali i jednako život čitavog ljudskog roda na prostoru u kojem je ponikao i naslutivši šta ga u budućnosti čeka – izvršio rekapitulaciju nasleđenog, proživljenog, doživljenog, pogrešno odživljenog, i bio u stanju da, pročišćen iznutra sasvim, novim iskustvima obogaćen, pronade onu zlatnu nit koja će ga iznova pokrenuti s mrtve tačke i kao Arijadnin konac izvući ga iz tame i lansirati u novi život. Ne može se početi iznova sa življenjem ukoliko se nije sagledalo šta je bilo ono što nas je spotalo u ranijem životu i načinilo nas brodolomnikom na pustom ostrvu, onim koji može jedino kao neki novi Robinson da se spase samo ako angažuje sve

svoje skrivene potencijale za koje možda i nije znao u kolikoj meri ih poseduje. Ta nit je uvek bila (toga moramo stalno biti svesni) jedino ljubav. Sve mane koje čovek ima, ona, jedino ona, prevazilazi i nadvladava. Svaka od sedamnaest glava romana ima naslov (nisu slučajno birani, prate razvoj promena u junaku, obeležavajući stanice pređenog puta, potcrtavajući problem sa kojim se suočava ili “sredstvo” / alat koji mu služi, najčešće unutrašnji, onaj koga treba otkriti u vlastitoj duši – e da bi se on položio na pleća): “Magične pečurke”, “Storge”, “Halucinogeni”, “Istina”, “Sećanja”, “Navike i slobode”, “Glas iz Amerike”, “Psihodelija i moj put znanja”, “Na lepom plavom Dunavu”, “Nakon mog psihodeličnog putovanja”, “Demokratija”, “Ksenija”, “Filija”, “U tuđini”, “Eros”, “Agape” i “Epilog”. Roman je dvodelan. Razmeđe čini psihodelično putovanje. Prvi deo je priprema da se ono obavi, drugi je priča o onome što proishodi pošto je ono obavljeno. Pisac podnosi usputno račun o svojoj čitalačkoj lektiri (Haksljevi romani i eseji, Hese, Kockar Dostojevskog, Na putu Džona Keruaka, Drajzerova Američka tragedija, glavni životni i književni učitelj – Čarls Bukovski), navodi priče i legende (npr. o tome kako orao, feniksovski, pošto odbaci ranije kandže i otežala stara pera, dobija šansu da još jednom otpočne život, drugu njegovu – bolju, u najmanju ruku jednako dobru “verziju”). Priповeđač piše kako se obreo u ringu života i svoj život, posle finansijskog i emotivnog nokauta koji je doživeo, tretira kao borbu. Od seksa godinama apstinira, alkohol svodi na razumno meru, a od svog najvećeg poroka – kocke, počinje da se odvikava u specijalizovanoj za to ustanovi. To što je u Holandiji stranac, “biljka bez korena”, alohtoni Holandanin, što ne smatra velikim problemom jer ga oslobađa svakog straha da uradi bilo šta jer nema kraj njega nikog od porodice i znanih koje bi time povredio (Holandanin i sa komšijama, pogotovu

kada su oni stranci, uopšte ne komuniciraju, otuđenost se i na vlastitu rodbinu proteže). Prestaje se biti strancem samo onda kada se sami takvim ne osećamo. Ne smemo dozvoliti da sami sebi postanemo stranci a to činimo onda kada se nekontrolisano porocima prepustimo i zaboravimo autentičan, naš, puni život da vodimo.

Roman je pun malih digresija u kojima se govori u mini-esejima o onome što je za radnju romana interesantno. Dovoljno je, na primer, prisetiti se ekskursa o apsintu i psihodeličnim supstancama, lovu na veštice, ili nekolikih priča o Van Gogu. Zanimljiv je i susret s vlaškom vračarom sa Miroč planine koja mu odgoneta prošlost i predviđa budućnost. Pisac piše o pogrešno primenjivanoj demokratiji koja se izvrgava u svoju suprotnost a trebalo bi da bude prihvaćana kao “živi organizam koji se stalno menja i napreduje”, o homoseksualizmu i feminizmu čije pripadnice sebe stavljaju u red novih Hristovih apostola, odnosno apostolki. On demonstrira i poznavanje naučnih studija, posebno psiholoških. Podseća kako nijedna zavisnost ne ide sama već uvek u društvu sa drugima, kada prva, osnovna, oslabi, rezervne uskaču na njeno mesto i počinju da igraju glavnu ulogu. Roman je pun karakterističnih detalja. Oni se mogu odnositi na junake o kojima je reč, ali i na stvari o kojima se piše. Tako se, na primer, beleži kako Molučani iz Okeanije, članovi sekti, jedu delove tela tobožnjih Sunagi veštica kako bi se njihova moć preselila u njih i nose obavezno ljutu papričicu u džepu kao sigurno sredstvo odbrane od njih. Pisac beleži kako su Rumuni u doba Čaušeskog prelazili granicu Dunavom pomoću plinske boce tako što bi otvorili plin, ali i kako su naši vojnici, da bi dobili nagradno odsustvo, predavali rumunskoj policiji uhvaćene dezertere od kojih su mnogi izvršili samoubistvo skakanjem u vodeni ambis sa desetine metara visoke Đer-

dapske brane da ovoj ne bi pali u ruke. Za nedelju je zapisano kako je “najduži dan u sedmici i predstavlja kaznu za tebe kao stranca”. Navode se mnogi primeri holandske zatvorenosti, ali se nijednom ne “uračunava” da je zatvorenost, otuđenje od drugih, nešto što je ovom narodu postalo karakterna osobina: oni jednostavno nemaju, zapravo ne žele da imaju, vremena ni za koga drugog – čak ni za najbliže rođake – osim za sebe. Piscu nedelja jeste “praznik samoće” a, ne stidi se da otvoreno prizna, njegova “glavna terapija” je plakanje. Priča o nedeljama poprima i poetsku dimenziju. Najlirskije rečenice koje sam u romanu sreo upravo se na nju odnose: “Za mene su nedelje u Holandiji psi koji šetaju svoje gazde” i “Nedeljom mi dolazi u posetu detinjstvo. Posećuju me mrtvi.” Iz pesama su preuzete i sledeće kratke rečenice: “Ostani putnik zvezda. Putnik ljubavi. Neka ti ova planeta postane tesna...” Pripovedač ne može dovoljno da se načudi jednom svom prijatelju koji mu kaže kako domovinu i familiju “voli bez osećanja”. On sam je iskreno voleo i svoju bivšu ženu... Ne može se iskreno voleti bez praštanja i priznanja udela vlastite krivice ako do ljubavnog brodoloma dođe. Nekim svojim zaključcima pisac pridaje gnomsku važnost. Dešava se to, na primer, sa tvrdnjom po kojoj “niko ne može tako dobro da manipuliše okolinom kao kockar” ili onom po kojoj “Čovek sa starošću ne sakuplja samo godine već i navike.” U tekst romana ubačena je, kao zasebna epizoda, Fredova priča. Nalazimo i nekolike piščeve pesme. Opise šetnji biciklom i pojedinih gradova koji zadobijaju putopisnu dimenziju. Razmenu poruka sa bivšom, kratkotrajnom, ljubavnicom Marijom koju je u Americi upoznao, pre više godina kada je bila maloletna. Njene poruke mu daju dopunsku snagu da se izbori sa svojom borbom protiv kockarske strasti koje je nauman da se oslobodi. Pisac s pojačanom lirskom tempera-

turom piše o slobodi koju on iznad svega u ljudskom životu stavlja (možda stoga što ju je, iako mu se činilo da njome gospodari, najmanje imao, pogotovo u tuđini). Poredi se sa albatrosom, kondorom i cvetom koji se na Balkanu zove jagodina suza. Najsličnija joj je širina okeana.

Promena koja je naratorov cilj skončana je sa otkrivanjem drugog Ja, ali ono je moralo, makar i najdublje skriveno, da egzistira i u onom prethodnom našem Ja, koje želimo, poput zmijske košuljice, svući sa sebe. Polazna pozicija je ovako opisana: “Novi početak. Želeo sam da sada, kada sam ustao sa poda ringa, dobijem još jednu rundu protiv života sa kojim sam vodio borbu. Želeo sam da na nogama dočekam poslednji zvuk gonga...” Terapija su pisanje pesama i sakupljanje dokumentacije o neuspešnim pokušajima da se pomoć dobije od raznih socijalnih ustanova uz obećanje dato sebi kako će mu ona poslužiti kao građa za budući roman koji će o toj dugotrajnoj i prilično obeshrabrujućoj bici napisati.

Detaljno je opisano njegovo retrospektivno putovanje kroz prošlost, i u vlastitu i naroda kojem pripada, uz pomoć psihodelične droge tokom kojeg je, između ostalog, bio u prilici da čuje svetlost koja mu je govorila. Omogućilo mu je ono da dopre do sledeće gnomske spoznaje: “U životu je ponekad potrebno biti trezan kako bi duševna bol bila stvarna. Bol je osećanje preko koga se bolje upoznaješ sa samim sobom.” Njegovo “putovanje” u stanju tripa nosi naslov “Na lepom plavom Dunavu” i podseća na muzičko, ali i brodsko meandriranje rekom (narator je završio pomorske škole i plovio brodovima), talasanje probuđene psihe, kolanje podsvesti. “Gledam ušatog duha zbunjeno. Čas sam u dalekoj, čas u bližoj prošlosti, čas gledam događaje sa strane, čas učestvujem u njima, čas se oni odigravaju kako su se dogodili, čas nešto izmenjeno.”

Poslednja četvrtina romana priča o ponovnom susretu naratora u Americi, u koju je na njen poziv doputovao, sa Marijom, obnavljanju njihove ljubavi (između ostalog i time što se kreću onim istim stazama kojima su išli i prilikom njihovog prvog, davnog – deset punih godina je prošlo od tada – susreta) i njegovim snovima da bi život sa njom mogao iz korena da promeni dotadašnji njegov život.

“Za mene pustolova, rođenog prekasno da otkriva kontinente i mora, rođenog prerano da otkriva nove planete i galaksije, nije preostalo ništa drugo nego da ispočetka otkriva ljubav. Bio sam hodočasnik ljubavi. Ljubav je najmoćnije ljudsko oružje”.

“Na život bez ljudi bih pristao, ali ne i da živim bez ljubavi!”

Ako je njegov dotadašnji život bio “sećanje, suze i ljubav!”, ponovo otkrivena ljubav s Marijom dovela je naratora do saznanja: “Život je san, samo ga treba umeti sanjati!”. Iako epilog ne govori direktno o tome kako se njihov susret okončava, čitaocima je sasvim jasno kakav kraj, iako nenapisan, ovog romana, i životnog romana, mogu očekivati. Nimalo slučajno, poslednja rečenica štiva koje smo čitali glasi: “Uspravan je samo onaj ko je čist u duši i koji zna da voli.”

Valentin Matić je pisac koji zna da piše.

Dušan Stojković

MAGIČNE PEČURKE

Što dublje ulazite u svet magičnih pećuraka, videćete sve više. Videćete prošlost i budućnost koje se spajaju u jedno. Ako nešto postoji kao bezvremensko jedinstvo, to je svet magičnih pećuraka. Videla sam milione stvari koje sam razumela. Videla sam i upoznala Boga i neopisivo veliki mehanizam koji se okreće. Kosmos koji se okreće sa zvezdama, zemljom i čitavim univerzumom. Noć i dan. Osmeh i suze. Sreću i mizerije. Ko krene putem pećuraka do kraja, taj će videti neizmerni mehanizam postojanja.

Maria Sabena, indijanski šaman iz Meksika

– Svaki put kada koristim magične pećurke kao da sam bio na putovanju – govorio je Anej Bodin, sin mojih prijatelja.
– Moraš probati jednom – nadovezao se Baltazar.

Baltazar, jedan od prvih emigranata u Holandiji iz nekadašnje Jugoslavije, čija seda, kratko podšišana kosa, nije mogla čoveka navesti na pomisao da je ikada bila dugačka i sa tada dugom bradom, uklapala se u izgled mladih pripadnika hipi pokreta iz ranih sedamdesetih. Već se bližio sedamdesetim godinama i bio je u dobi kada emigrant odgovara frazi:
„Sve sam, samo nisam ono što jesam. Kada se kriza identiteta sukobljava sa krizom godina.”

Verovatno razočaran u ljubav, okrenuo se nekim nevidljivim stranama života, eksperimentišući sa psihodeličnim drogama, alkoholom i seksom.

– To bi tebi kao pesniku i piscu otvorilo mnoga vrata. Da pored ovog stvarnog sveta vidiš i nevidljive. Da se oslobodiš crno-belog razmišljanja u ovom versko-nacionalno-materialističkom svetu. Da izabereš svet koji tebi odgovara. Koji te čini srećnijim i kreativnijim na ovoj planeti. Probati psihodelične droge znači napraviti revoluciju u sebi, suprotstaviti se svim glupostima ovoga sveta, ratovima, mržnjama – bio je uporan Baltazar na čijem licu bi se pojavljivala iskra mladalačkog idealizma kada bi se poveo razgovor o ovoj temi. Nekadašnjeg učenika srednje škole primenjene umetnosti u Peći na Kosovu, koji je dane u penziji provodio crtajući afrički tekstilni dizajn, samo bi ova tema budila iz letargije.

– Čitao si „Vrata percepcije“ od Hakslija? – nastavljao je Baltazar.

– Ta knjiga je nastala na osnovu njegovih eksperimenata sa psihodeličnim drogama. Meskalinom, pre svega, i LSD-ijem.

Ili njegov roman „Ostrvo“? – pričao je Baltazar, sad već šetajući po sobi.

Pročitao sam dosta toga od Hakslija. Čitao sam njegove putopise. Njegov roman „Majmun i bit“ je bio manifest moje prve ljubavi, kada verujete da ljubav sve pobeđuje.

Uvek se setim Danijele i mog prvog seksualnog iskustva. Čitali smo sve što smo mogli naći od tog engleskog, na kraju života skoro potpuno oslepelog, pisca. Ali ove dve knjige nisam pročitao.

– Čitao si biografiju Stiva Džobsa? – ubacio se u razgovor Anej Bodin, dvadesetogodišnji mladić koji je odrastao u Holandiji.

Njegovo ime je simbolizovalo sudar orijenta i Evrope na Balkanu. Anej, muško ime arapskog porekla sa značenjem pravi, nepatvoreni, izvorni. A Bodin je ime jednog od kralje-

va sa Balkana. Između Baltazara, Aneja Bodina i mene bila je razlika od po dvadeset i više godina što je donosilo koloritnost našim diskusijama.

– Pa zar ne govori da su Silikonska dolina i čitav kompjuterski svet nastali na osnovu vizija nastalih pri korišćenju LSD-ija? – nastavlja Anej Bodin.

– Znaš li kada je Albert Hofman, tvorac LSD-ija, koji je nastao prilikom eksperimenata radi stvaranja sredstva za mršavljenje, ponudio Mariji Sabeni, čuvenoj šamanki iz plemena Mazateci iz Ohake, u južnom Meksiku, da ga proba? A ona mu nakon korišćenja odgovorila: „Gospodine Hofman, ova vaša supstanca ima istog Boga kao i pečurka” – opet uverljivo priča Lazar.

– LSD je i napravljen od psilocibina iz pečuraka, samo što je nekoliko puta jači. A znaš li kako ga je zvao Hofman? – Lek za dušu – odgovorio je na svoje pitanje Baltazar.

– A američki doktor psihologije i šef katedre na Havar-du, Timoti Lir, vitaminom za koru mozga.

Nisam imao baš puno iskustava sa psihodeličnim drogama, ali nisam bio ni potpuni početnik. Kasnije sam čitao o Mariji Sabeni i indijancima Mazatecima i njihovoj upotrebi biljke *Salvie Divinorium*, na našim prostorima poznate kao gatarska kadulja, u spiritualne svrhe. „Aha“, pomislio sam, „to su koristile i naše vračare!“ Mazatečka religija je bila spoj tradicionalne i hrišćanske religije. To je jedan od razloga što su gatarsku kadulju nazivali „Ska Maria Pastore“, gde se ime Marija povezuje sa hrišćanskom Devom Marijom. Mariju Sabenu su posećivale mnoge poznate ličnosti toga doba, Bob Dilan, Džon Lenon, Mik Džeger i mnogi drugi.

Pušio sam marihuanu, ponekad hašiš, uz obilato korišćenje alkohola. Jednom u Kotoru, za vreme maturalne večeri Pomorske škole, koristio sam muskatov cvet. Bio je to kuhinj-

ski začim odvratnog ukusa. Boris, moj drug iz studentskog doma, nagovorio me je da uzmemo po kašiku tog začina. Onda smo od studentskog doma u Dobroti, uz obalu mora trčali do URC-a (Ugostiteljsko rekreativnog centra), mesta gde se održavalo matursko veče, kako bismo ubrzali dejstvo muskata. Dok su moji drugovi u svojim prvim odelima započinjali bal plešući sa majkama, a devojke u svojim toaletama sa svojim očevima, ja sam čekaao dejstvo kuhinjskog začina. Negde oko ponoći, vraćajući se iz grada, u prozorsko staklo restorana zalupao je Boris tražeći me pogledom i pitajući me gestikulacijom da li osećam nešto. Te večeri nisam doživeo neki poseban trip ili je bio neutralisan velikom dozom alkohola. Nakon te završne večeri školovanja, zakoračio sam u svet odraslih i ubrzo se ukrcao na brod kao kadet. Boris je upisao Akademiju dramskih umetnosti. Kasnijih godina često sam ga gledao u filmovima i novinama. Sećam se i kada sam prvi put pušio hašiš. U Kotor ga je doneo moj drug Tino iz Vele Luke sa Korčule. Dobio ga je od pomoraca iz svog mesta. Popušili smo hašiš negde na kraju popularne katorske rive. Krenuli smo prema starom gradu, ali već na ulazu kod Gurdić kapije ja sam se isповраćao. Nakon toga smo tražili krilatog lava Svetog Marka po kamenim kućama starog grada Kotora. Ne sećam se da li smo lava ulovili, ali smo na Trgu oružja pronašli stub srama.

– Pa dobro, je li ih opasno uzimati?

– Ima li rizika?

– Mogu li se navući na njih i postati zavisani? – prekinuh svoje misli.

– Ma ne! – uverljivo će Baltazar.

– Niko još nije postao zavisani od psilocibina. A rekao sam ti da je Hofman pri svojim eksperimentima u Sandozu u Švajcarskoj prvi izolovao psilocibin i psilocin kao aktivne sa-

stojke magičnih pečuraka. Moraš biti psihički stabilan, jer si sam sebi najveća opasnost pri korišćenju psilocibinskih pečuraka. Moraš imati nekog iskusnog pored sebe. Nekog treznog takozvanog „trip sittera“. Nikako ići na skupove i javna mesta, voziti auto. Trip dolazi u talasima i traje par sati. Dokazano je da ne nanosi štetu mozgu i krajnje je netoksičan. A prema listi američkog Centra za kontrolu bolesti psihocibin je manje toksičan od aspirina – govorio je Lazar, već videći sebe u ulozi trip sittera.

– A gde se mogu kupiti? – zainteresovano upitah.

– Trenutno su ovde u Holandiji zabranjene. Tartufi (trufels) se prodaju slobodno u smart šopovima, jer ne spadaju u red pečuraka, a samim tim ni pod holandski zakon koji ih zabranjuje (Opium wet 1). Što znači da se mogu slobodno uzgajati, ali ne i sušiti. Takođe je zabranjeno iz njih izvlačiti psilocibin, halucinogeni sastojak.

Magične pečurke se mogu naručiti preko interneta. Dobija se rasadni set sa uputstvom – dobih ekspresno odgovor od Anej Bodina.

– Pa ako nisu opasne zašto su zabranjene?

– Glupi političari! – skočiše obojica.

Te večeri smo naručili paket magičnih pečuraka Zlatni učitelj.

STORGE

Ljubav kod starih Grka predstavlja ljubav u porodici sa najčistijim motivima, stečenu prirodnim zakonima. Najčešće se odnosi na ljubav prema deci i roditeljima.

– Tata, dođi samo malo kod mene dok ne zaspim.

Bilo je već kasno, ali kao i uvek, mojoj ćerki je uspevalo da me ubedi u mnoge stvari koje su bile u suprotnosti sa dobrim vaspitanjem i kućnim redom. Od razvoda sa njenom mamom, uglavnom je boravila kod mene. Prošli smo puno toga zajedno. Postali smo dva drugara. U kućnom mantilu sam legao pored moje ćerke. Toga trenutka sam osetio najbolju ljubav koju samo otac ćerke može osetiti. Tu u tom krevetu za jednu osobu nije bilo ni straha, ni neizvesnosti, ni brige.

– Molim te, ispričaj mi samo jednu priču.

– Ali ljubavi, sada je već kasno, sutra moraš u školu.

– Ali tata, samo jednu malu priču.

Popustio sam. Sa njenom glavicom na mojim grudima počeh da pričam priču koju sam već danima smišljao. Ćerka je imala osam godina i počeli su da je interesuju pojmovi kao što su smrt, anđeli, rastanci.

– Bio jednom jedan svet. U njemu su živeli isti ovakvi ljudi kao ti i ja. To je u stvari bio ovaj svet, samo što mnogi nisu znali tu tajnu o njemu. A tajna je bila da na ovome svetu mi ne umiremo stvarno. Samo što deca ne smeju znati tu tajnu. Kada bi deca znala za ovu tajnu, ne bi postojao strah od smrti. Tada se deca ne bi zaklinjala u svoju mamu kao dokaz